

HS - Mieli-pide - 5.1.2009 - 4417 merkkiä - 1. painos

Merkittävä sähkönsäästö on mahdollista

"Toimitiloissa ja liikekiinteistöissä on hyvin kannattavia keinoja vähentää sähkönkulutusta."

Helsingin Sanomat julkaisi 14.12. mielenkiintoisen kirjoituksen esimerkkiperheen energiansäästömahdollisuuksista. Säästöpotentiaalia todellakin on, ja monet keinoista ovat ilmastohyötyjen ohella helppoja ja taloudellisesti hyvin kannattavia.

Erityisesti sähkönsäästöä on usein pidetty hankalana, mutta näin ei välttämättä ole. EU:n myötävaikutuksella monet tärkeimmistä sähkönsäästökeinoista ovat jo rantautumassa Suomeen.

Kotitaloudet kuluttavat noin neljäsosan Suomen sähköstä. EU:n energiaministerit ovat tehneet merkittävän päätöksen poistaa hehkulamput kaupoista. Päätöksen merkitys on suuri, sillä kotitalouksien sähköstä kuluu Suomessa jopa kolmasosa valaistukseen. Valaistustekniikan kehittyessä ja halventuessa voidaan pian myös halogeenilamput korvata energiatehokkailla led-valoilla.

Euroopan unionin energiapalveludirektiivin ansiosta asennetaan Suomessakin reaaliaikaisia sähkömittareita lähivuosina kaikkiin talouksiin.

Toimivimpia sovelluksia ovat mittarit, joiden kannettavalta digitaal näyttöltä voi välittömästi lukea sähkönsäästön, jos kytkee esimerkiksi märkätilojen sähkötoimisen lattialämmityksen pois päältä. Näyttö voi myös kertoa syntyvät hiilidioksidipäästöt.

Reaaliaikaisten mittareiden sähkönsäästöksi on arvioitu Britanniassa jopa seitsemän prosenttia kotitalouksien koko sähkönkulutuksesta. Suomessa, jossa sähkölämmitys kuluttaa merkittävän osan sähköstä, voisi reaaliaikainen sähkömittari yhdistettynä tuntikohtaiseen sähkön hinnoitteluun vaikuttaa vielä merkittävämmän sähkönkulutukseen.

VTT on arvioinut sähkön reaaliaikaisen mittauksen ja hinnoittelun säästöpotentiaaliksi jopa yhden ydinvoimalan verran sähköä huippukulutuksen aikaan. Sähkönsäästöä Suomessa edistäisi merkittävästi myös jokaisen kodin eteiseen asennettava poissaolokytkin, josta voisi ulos lähtiessä katkaista sähköt kaikista muista paitsi jatkuvasti päällä pidettävistä laitteista.

Maa- ja ilmalämpöpumput sekä aurinkolämpö ovat Suomessa hyvin kustannustehokkaita keinoja sähkönsäästöön. Näitä lämmitysmuotoja voitaisiin merkittävästi edistää lisäämällä niille taloudellista ja informaatiotukea.

Myös aurinkosähkö, jota voimakkaasti tuetaan esimerkiksi Saksassa, saattaa pian tulla kannattavaksi verkkosähkön hinnan noustessa ja aurinkosähkötekniikan kehittyessä.

Suomessa investointitukia aurinkosähkölle annetaan toistaiseksi vain yrityksille, eikä sähkön syöttötariffi koske aurinkosähköä.

Palvelut ja julkinen kulutus vastaavat noin viidenneksen osuutta Suomen sähkönkulutuksesta. Toimitiloissa ja liikekiinteistöissä on hyvin kannattavia keinoja

vähentää sähkönkulutusta.

Esimerkiksi Hollannissa on arvioitu, että kauppojen avopakastimien ja -jääkaappien sähkönkulutus vastaa maassa lähes 170000 asukkaan sähkönkulutusta. Amsterdamin kaupunki kieltääkin avopakastimet ja -jääkaapit tämän vuoden lopulta alkaen. Suomessakin asia etenee, sillä suurimmat kauppaketjut ovat tehneet energiatehokkuussopimuksen, joka sisältää tavoitteen kannellisista pakastinaltaista.

Merkittävä keino olisi myös sähkön- ja lämmönkulutuksen laskutuksen irrottaminen muusta vuokrasta, mikä motivoisi yrityksiä energiansäästöön. Lisämotivaatiota toisi henkilöstön palkitseminen vuosittaisesta energiansäästöstä.

Lisäksi tietokoneiden yöaikaista turhaa päällä pitämistä tulisi karsia, sillä se samalla lisää toimistojen jäähdytystarvetta jopa talvisin.

Uimastadionin ulkoaltaan lämmittäminen pakkaskelillä, hiihtoputkien ja sisälaskettelukeskusten kylmentäminen kesällä sekä ulkoterassien lämmittäminen sähköllä ovat asioita, joista turhan energiankulutuksen karsinta olisi helppo aloittaa.

Valtio ja kunnat voisivat merkittävästi tehostaa taloudellista ja informatiivista kannustusta. Lontoossa yksittäiset kotitaloudet voivat ilmaisen puhelinneuvonnan lisäksi teettää kaupungin tukemia energiakatselmuksia edulliseen hintaan, jos haluavat tehdä suurempia energiaparannuksia kodissaan.

Energiansäästösopimuksia on tehty Suomessa jo pitkään eri sektoreilla, mutta sähkönkulutus jatkaa kasvuaan. Esimerkiksi Ruotsissa sähkönkulutus on valtion ja kuntien politiikan ansiosta kääntynyt laskuun jo vuonna 2001.

Suomessakin kaivattaisiin uusien, toimiviksi havaittujen energiansäästökeinojen käyttöönottoa.

PETTERI HUUSKA

Helsinki